

běžného řízení pro rejstříkový soud. Není proto vytýkaný důvod zmatečnosti opodstatněn.

Než ani nezákonnost nelze napadenému usnesení vytýkati. Zákonem ze dne 13. října 1928 čís. 183 sb. z. a n., byl určen nový daňový základ pro zápis obchodníků do obchodního rejstříku, a bylo zrušeno ustanovení § 7 uvoz. zák. k obch. zák. tím, že novým zákonem byl zrušen zákon čís. 260/21 sb. z. a n., kterým se dostalo § 7 nového doslovu (§ 5 zák. čís. 183/28 sb. z. a n.). Podle § 1 zákona čís. 183/28 sb. z. a n. může býti ustanovení obchodního zákona o firmách, obchodních knihách, o prokuře užito jen na obchodníky, u nichž jest anebo by byl, kdyby nebyli od daně osvobozeni, základem výměry všeobecné daně výdělkové nebo zvláštní daně výdělkové podle §§ 55, 56, nebo 76 až 82 zákona ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n. o přímých daních, ryzí výtěžek ve výši nejméně 50.000 Kč. Že tento skutkový předpoklad v souzeném případě jest, bylo nižšími soudy doličeno, pročež trvá pro rekurenta zákonná povinnost ku protokolací firmy, a nemá na ni vlivu úvaha jím uváděná, jež však v zákoně nemá opory, že základem by měl býti tříletý průměr ryzího výtěžku 50.000 Kč, a rovněž není odůvodněna žádost rekurenta, by soud vyčkal pravoplatnosti vyměření daně výdělkové za rok 1931, ana pravoplatnost vyměření daně výdělkové z ryzího výtěžku 50.000 Kč za rok 1930 byla rekurentem přiznána.

Čís. 12085.

Do usnesení rekursního soudu, jímž bylo zrušeno usnesení prvního soudu, odmítající směnečnou žalobu, a prvnímu soudu bylo uloženo, by vyřídil žalobu nehledě k důvodu, pro který žalobu odmítl, jest dovolací rekurs nepřipustný.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1932, R I 922/32.)

Soud první stolice odmítl směnečnou žalobu. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by žalobu po zákonu vyřídil nehledě k důvodu, z něhož žalobu odmítl.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs žalovaného.

Důvody:

Napadeným usnesením zrušil rekursní soud usnesení soudu první stolice, kterým byla odmítnuta směnečná žaloba, a uložil prvnímu soudu, by žalobu po zákonu vyřídil nehledě k důvodu, pro který žalobu odmítl. Podle tohoto příkazu měl první soud jen dvě možnosti, buď vydati směnečný platební příkaz podle §§ 557 c. ř. s., nebo stanoviti první rok podle §§ 230, 239 c. ř. s. Usnesení rekursního soudu zahrnovalo tedy v sobě zároveň jedno z těchto dvou opatření. Žádné z nich nebylo lze napadati zvláštním opravným prostředkem. V prvním případě mohl žalovaný vznést jen směnečné námitky v neprodlužitelné lhůtě třídenní a jen rozhodnutí o útratách v platebním příkazu mohl odporovati rekusem (§§ 552, 557, 559 c. ř. s.), v druhém případě stanovení roku nemohlo

vůbec býti napadáno zvláštním opravným prostředkem podle druhého odstavce § 130 c. ř. s. Dovolací rekurs jest tedy nepřipustný a musí býti podle § 526 c. ř. s. odmítnut nejvyšším soudem, když se tak již nestalo soudem první stolice.

Čís. 12086.

Stát neručí za škodu z nezákonného jednání úředníků na Slovensku a Podkarpatské Rusi, nebyly-li v době jednání normální poměry (na maďarské hranici naprostá nejistota, hrozila válka mezi rudými tlupami a československými oddíly, vlaky pravidelně nejezdily).

Pravoplatným výrokem o propadnutí peněz stal se stát (finanční správa) jejich vlastníkem. Byl-li ten, komu byly peníze zabaveny, osvobozen po obnově trestního řízení, může se domáhati na státu vrácení toho, co stát ještě v rukou má. Za to, co stát již v rukou nemá, jest zodpověden podle pravidel, podle nichž ručí jako bezelstný neb obmyslný držitel. Za bezelstného držitele jest pokládati stát do doby, dokud podle okolností nemusil počítati s tím, že bude nucen vraceti, tedy do doby, než musel počítati s osvobozením toho, jemuž byly peníze zabaveny. Za obmyslného držitele pak, když žalovaný stát zvěděl, že byl ten, komu byly peníze zabaveny, osvobozen, nebo s tím musel počítati.

Vyměnil-li stát zabavené peníze, jsa bezelstným držitelem, musí vydati jen to, co výměnou peněz získal, nemusí však vraceti ani užitky ze získaných peněz (úroky) ani nahraditi to, co by žalobce byl měl, kdyby býval v době zabavení mohl vyměnit peníze za československé koruny a skutečně tak učinil. Jako bezelstný držitel není stát zodpověden ani za výplatu postižného.

Obmyslným držitelem stává se příjemce od doby, kdy musí již počítati s tím, že bude muset vraceti. To stalo se tím okamžikem, kdy byl vynesena osvobozující náleznost ministerstva vnitra.

Nárok z bezdůvodného obohacení nepředpokládá vždy smluvní plnění, nýbrž i přijetí z jiného důvodu, jehož tu nebylo, nebo který přestal.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1932, Rv I 713/31.)

Žalobci byly v roce 1920 zabaveny v Mukačevě státními orgány cizí valuty a byly pak valuty ty právoplatně prohlášeny propadlými. Následkem obnovy řízení a osvobození žalobce nařízeno bylo uvolnění a vrácení valut, a valuty ty byly mu roku 1929 vráceny. Mezi cenou valut, o něž jde, v době zabavení roku 1920 a v době jejich vrácení žalobci v roce 1929, byl značný kursovní rozdíl v neprospěch žalobce. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném čl. státu zaplacení rozdílu v kursu a ušlých úroků tvrdě, že se žalovaný stát o tyto částky na jeho úkor obohatil, an zabavené cizí valuty ve vysokém kursu zpeněžil a stejné valuty za nízký kurs nakoupené žalobci vydal. Procesní soud první stolice uznal částečně podle žaloby, přisoudiv žalobci ze zažalovaných 1,103.970 Kč jen 198.656 Kč 07 h. Odvolací soud nevyhověl ani odvolání žalobce ani odvolání žalovaného eráru.